

OBČINA LUČE

Luče 106

3334 Luče

Telefon: 03/839-35-50, **E-mail:** obcina@luce.si

Fax: 03/839-35-51, **Internet:** www.luce.si

OSNUTEK PRORAČUNA

OBČINE LUČE

ZA LETO 2023

(gradivo za občinski svet)

Predlagatelj: Župan Občine Luče Klavdij Strmčnik

Luče, februar 2023

- Zadeva:** *Osnutek proračuna Občine Luče za leto 2023*
- Namen in cilji:** *Sprejem sklepa na občinskem svetu*
- Pravna podlaga:** *28. člen Zakona o javnih financah, 31. člen Statuta Občine Luče in 87. člen Poslovnika Občinskega sveta Občine Luče*
- Predlagatelj:** *Župan*
- Obrazložitev:** *Priložena h gradivu*

Ocena finančnih posledic: *S sprejetjem proračuna bo omogočeno izvrševanje proračuna in izvrševanje nalog po Zakonu o lokalni samoupravi ter nemoteno poslovanje občine in javnih zavodov*

Predlog proračuna za leto 2023 bo v javni obravnavi vsaj 15 dni, kot tudi določa poslovnik.

1. UVOD

Proračun je akt občine, s katerim so predvideni prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki občine za eno leto. Pri pripravi vsebine proračuna morajo občine upoštevati veljavne predpise s področja javnih financ, medtem ko jim je avtonomnost pri pripravi oblike dokumentov še vedno prepuščena. Občina pri sklepanju poslov zadolžitve ni povsem samostojna. Zadolžuje se lahko le na podlagi predhodnega soglasja ministra, pristojnega za finance pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja financiranje občin. Občina mora o zadolževanju poročati ministrstvu, pristojnemu za finance.

Zakon o financiranju občin ureja enak sistem financiranja za vse občine. Občine so upravičene do prihodkov iz treh virov: lastni viri, transferni prihodki iz državnega proračuna in sredstva EU, tretji vir je zadolževanje.

2. PRAVNE PODLAGE

Področje javnih financ, računovodstva in nadzora državnih pomoči urejajo številni predpisi. Ti predpisi se uporabljajo tako pri pripravi državnega proračuna kot tudi pri pripravi občinskih proračunov.

Na podlagi 3. člena ZJF:

- je *proračun* akt države oziroma občine, s katerim so predvideni prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki države oziroma občine za eno leto;
- so *spremembe proračuna* akt o spremembah in dopolnitvah državnega oziroma občinskega proračuna, ki ga vlada predloži v sprejem državnemu zboru oziroma župan občinskemu svetu pred začetkom leta, na katerega se sprejeti proračun nanaša;
- je rebalans proračuna akt države oziroma občine o spremembi proračuna med letom.

Proračun se sprejema v roku, ki omogoča uveljavitev s 1. januarjem leta, za katero se sprejema. Če proračun ni sprejet pred začetkom leta, na katero se nanaša, se financiranje funkcij in nalog občine začasno nadaljuje na podlagi proračuna za preteklo leto in za iste programe kot v preteklem letu (začasno financiranje).

Občina lahko sprejme proračun le za eno leto, lahko pa tudi za dve leti. Določbe 13. a člena ZJF tudi občinam omogočajo pripravo in sprejetje proračuna za dve leti, vendar lahko župan predloži občinskemu svetu skupaj s predlogom proračuna za naslednje proračunsko leto tudi predlog proračuna za leto, ki temu sledi, le znotraj mandatnega obdobja, za katero je bil občinski svet izvoljen.

3. GLOBALNA KVANTITATIVNA IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO PREDLOGA PRORAČUNA TER FINANČNIH NAČRTOV PRORAČUNSKIH UPORABNIKOV

Občinski proračun se pripravi do najnižjega nivoja, to je proračunskih vrstic (proračunskih postavk-podkontov). Na občinskem svetu se obravnava in sprejme do nivoja proračunskih vrstic (proračunskih postavk-kontov ali podkontov). Objavljen pa je le do nivoja proračunskih postavk-podskupin kontov (trimestni konti), s tem da je splošni del občinskega proračuna, določen v odloku o proračunu občine, posebni del proračuna in načrt razvojnih programov pa sta prilogi k odloku o proračunu občine.

Kot ločena dokumenta občinski svet sprejme letni program prodaje občinskega finančnega premoženja in letni načrt pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine.

Občinski proračun se obvezno objavi in sicer:

- odlok o proračunu in splošni del proračuna (zajet v odloku o proračunu) v Uradnem listu RS
- posebni del proračuna in načrt razvojnih programov, ki se objavita na spletni strani občine ali na drug krajevno običajen način.

Skladno s 17. členom ZJF mora minister, pristojen za finance, o temeljnih ekonomskih izhodiščih in predpostavkah za pripravo državnega proračuna obvestiti tudi občine.

Osnova za pripravo predlogov državnih proračunov za leti 2023 in 2024 in s tem tudi proračunov občine za leti 2023 in 2024 je Jesenska napoved gospodarskih gibanj Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj.

V zvezi s stroški dela velja, da nanje vplivajo predvsem obveznosti do zaposlenih na podlagi zakonskih predpisov, ki urejajo plače in druge stroške dela v javnem sektorju, sporazumov in kolektivnih pogodb dogovorjenih med Vlado Republike Slovenije in sindikati javnega sektorja ter deloma tudi učinki kadrovske politike posameznega organa. Obveznosti z naslova stroškov dela v letu 2023 bodo v povprečju nekoliko višja kot v preteklem letu, predvsem zaradi višjih obveznosti, ki so bile sprejete v letu 2022 in vplivajo na višino tovrstnih izdatkov v prihodnjih letih. Navedene obveznosti morajo biti ustrezno načrtovane tako za stroške dela zaposlenih pri neposrednem uporabniku kot tudi v okviru tekočih transferov za zaposlene pri posrednih uporabnikih. Za zagotavljanje izpolnjevanja ciljev na področju fiskalne politike ter gospodarnega ravnanja pri porabi javnofinančnih sredstev je, poleg dogovorjenih in veljavnih obveznosti, treba načrtovati tudi premišljeno in smotrno kadrovske politiko. Temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo občinskega proračuna so sestavni del navodila za pripravo občinskega proračuna.

Za pripravo občinskih proračunov občine potrebujejo tudi podatke o dohodnini in finančni izravnavi, ki ju je potrebno izračunati na podlagi ZFO-1.

Primerna poraba predstavlja primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog. Ministrstvo za finance ugotovi primerno porabo posamezne občine na podlagi dolžine lokalnih cest in javnih poti v občini, površine občine, deleža prebivalcev, mlajših od 15 let in deleža prebivalcev, starejših od 65 let v občini, števila prebivalcev občine in povprečnine. Za izračun prihodkov občine za financiranje primerne porabe (dohodnina) je potrebno ugotoviti tudi primeren obseg sredstev za financiranje primerne porabe, ki pomeni merilo za ugotovitev prihodkov iz dohodnine za financiranje primerne porabe. Vir za financiranje primerne porabe je 54 % dohodnine, vplačane v predpreteklem letu pred letom, za katero se izračuna skupna primerna poraba občin. Med občine se razdeli najprej v višini 70 % vsem občinam enako, ostalih 30 % dohodnine ter del od 70 % dohodnine, ki presega primeren obseg sredstev pa se razdeli kot solidarnostna izravnava v višini razlike med 70 % dohodnine in primernim obsegom sredstev za financiranje primerne porabe. Kot dodatna solidarnostna izravnava se občinam razdeli razlika med dohodnino in prihodki od 70 % dohodnine in solidarnostne izravnave in sicer le-ta pripada občinam, katerih primeren obseg sredstev za financiranje primerne porabe je nižji od primerne porabe. Finančna izravnava predstavlja

sredstva, ki se v posameznem proračunskem letu dodelijo občini, ki s prihodki za financiranje primerne porabe (dohodnina) ne more financirati svoje primerne porabe.

V postopku določitve povprečnine, ki je eden izmed elementov za izračun primerne porabe ter s tem dohodnine in finančne izravnave, se najprej izračunajo povprečni stroški na podlagi Uredbe o metodologiji za izračun povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog (Uradni list RS, št. 19/18) in Pravilnika o določitvi podprogramov, ki se upoštevajo za izračun povprečnih stroškov za financiranje nalog občin (Uradni list RS, št. 48/17). Poleg izračunanih povprečnih stroškov se pri določitvi povprečnine upošteva tudi okvir za pripravo proračunov sektorja država za naslednji dve leti in znesek dohodnine.

Povprečnina, to je na prebivalca v državi ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog, se v skladu z Zakonom o financiranju občin za leto **2023 in 2024** določi v višini **700 €**.

Izračuna primerne porabe občin, dohodnine in finančne izravnave za leti 2023 in 2024 temeljita na razpoložljivih podatkih o številu in starostni strukturi prebivalcev, dolžini lokalnih cest in javnih poti ter površini občin, kot to določa 13. člen ZFO-1, ter dohodnini iz tretjega odstavka 6. člena ZFO-1.

Razpoložljiva dohodnina, ki pripada občinam na podlagi tretjega odstavka 6. člena ZFO-1, za leto 2023 zadostuje za pokritje vseh pripadajočih sredstev. Zato letu 2023 izplačila občinam iz naslova finančne izravnave iz državnega proračuna niso predvidena.

Izračuna sredstev za uravnoteženje razvitosti občin za leti 2023 in 2024 temeljita na razpoložljivih podatkih o številu prebivalcev, dolžini lokalnih cest in javnih poti, površinah občin, kmetijskih zemljišč, Nature 2000 in dolžini obmejnega pasu ter sredstev solidarnostne in finančne izravnave, kot to določa 15.a člen ZFO-1.

Primerna poraba za Občino Luče za leto 2023 znaša **2.139.413 €**. Po izračunu nam pripada **dohodnina** v višini **2.193,413 €**. Ker je ta enaka izračunani primerni porabi, ni **finančne izravnave**.

Z ZFRO, ki je pričel veljati 30.12.2020, uporabljati pa se je pričel s 1.1.2021, so se v Zakonu o financiranju občin (ZFO-1) črtale oz. dodale nekatere določbe. Skladno z navedenim bodo tako občine, namesto deleža dodatnih sredstev za financiranje investicijskih projektov, prejemale sredstva za uravnoteženje razvitosti občin, ki jih bo mesečno zagotavljalo Ministrstvo za finance. Sredstva za uravnoteženje razvitosti občin se bodo nakazovala občinam kot tekoči transfer za tekoče naloge primerne porabe. Poenostavitev in administrativna razbremenitev je, da se projekti ne bodo več vodili kot del državnega proračuna v delu načrtov razvojnih programov, saj bodo občine sredstva lahko namenile za razvojne naloge glede na lastne prioritete in razvojne potrebe. Razlika med prejšnjo in novo ureditvijo je tudi ta, da občine z državnimi organi (MGRT) ne bodo več sklepale pogodb. Prav tako ne bo potrebno posebno poročanje o porabi sredstev.

Za Občino Luče v letu 2023 to konkretno pomeni pridobitev razpoložljivih **nepovratnih** sredstev za razvojne naloge glede na lastne prioritete in razvojne potrebe v višini **586.280 €**.

PLANIRANI PRIHODKI PRORAČUNA OBČINE LUČE ZA LETO 2023

Metodologija za izračun **primerne porabe** posamezni občini, predpisana z Zakonom o financiranju občin, določa upoštevanje:

- povprečnine (predstavlja na prebivalca v državi ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog),
- števila prebivalcev občine
- korekcijskega faktorja
 $(0,61 + 0,06 \times P_i \text{ (površina občine na prebivalca)} + 0,13 \times C_i \text{ (dolžina cest na prebivalca)} + 0,12 \times P_{Mi} \text{ (predšolski otroci)} + 0,04 \times \dot{S}_{Mi} \text{ (šolski otroci)} + 0,015 \times S_{Ui} \text{ (starejši v pokoju)} + 0,025 \times S_{Di} \text{ (starejši v domu)}) = 2,056732$
 (Korekcijski faktor se v Sloveniji giblje od 0,842195 - Ankaran pa do 2,521533 pri Solčavi)

Povprečnina, kot osnova za izračun primerne porabe, je za leto 2023 sprejeta v višini **700,00 €**.

Na izračun primerne porabe občine poleg že prej omenjenih parametrov bistveno vpliva višina povprečnine, ki jo za posamezno leto določi vlada. Ta se je v zadnjih letih precej zmanjšala, kar vpliva tudi na izračun primerne porabe naše občine.

Leto 2017	530,00 €
Leto 2018	551,00 €
Leto 2019	573,50 €
Leto 2020	589,11 €
Leto 2021	628,20 €
Leto 2022	645,00 €
Leto 2023	700,00 €

Primerna poraba občine je za posamezno občino ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog.

Na osnovi 11. člena ZFO 1 se kot naloge, katerih stroški se upoštevajo za ugotovitev primerne porabe občine, upoštevajo tiste, ki jih mora občina opravljati na podlagi zakonov in v obsegu določenem z zakoni, ter se nanašajo na:

1. zagotavljanje javnih služb in izvajanje javnih programov na področjih:
 - predšolske vzgoje,
 - osnovnega šolstva in športa,
 - primarnega zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja,
 - socialnega varstva,
 - kulture;
2. zagotavljanje lokalnih gospodarskih javnih služb;
3. urejanje občinske prometne infrastrukture in zagotavljanje varnosti prometa na občinskih cestah;
4. požarno varstvo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
5. prostorske ureditve občinskega pomena, varstvo okolja in ohranjanje narave;
6. plačila stanarin in stanovanjskih stroškov;
7. delovanje občinskih organov ter opravljanje upravnih, strokovnih, pospeševalnih in razvojnih nalog, pa tudi nalog v zvezi z zagotavljanjem javnih služb;
8. opravljanje drugih nalog, določenih z zakonom.

Za našo občino za leto 2023 planiramo **primerno porabo** v višini **2.139.413 €** (ob upoštevanju **povprečnine** v višini **700,00 €** in števila prebivalcev (podatki zajemajo število državljanov RS s

stalnim prebivališčem v naši občini in število tujcev z izdanim dovoljenjem za stalno prebivanje v RS, ki imajo prijavljeno stalno prebivališče v naši občini na dan 1.1.2022), ki znaša 1.486). **Korekcijski faktor je 2,056732.**

Izračun višine primerne porabe Občine Luče za leto 2022:

$$\text{PPi} = 1.486 \times 700,00 \times 2,056732 = 2.139.413 \text{ €}$$

št. prebivalcev povprečnina korekcijski faktor višina primerne porabe

oziroma

$$\text{PPi} = 1.490 \times 1.439,71 \text{ €} = 2.139.413 \text{ €}$$

povprečnina na Lučana

Pri izračunani primerni porabi **2.139.413 €** znaša povprečnina na občana Luč **1.439,71 €**.

Znesek primerne porabe (PPi) Občine Luče za leto 2023 je tako izračunan na 2.139.413 €. V letu 2012 je bil ta znesek 1.759.600 €, leta 2013 1.683.779 €, leta 2014 1.693.755 €, leta 2015 1.618.333 €, leta 2016 1.646.997 €, leta 2017 1.662.603 €, leta 2018 1.733.640 €, leta 2019 1.796.353, leta 2020 1.839.664 €, leta 2021 1.959.693 € in lani 1.982.421 €.

Podatki kažejo, da se po kriznih letih negativnega trenda izračun sredstev s strani ministrstva, ki pripadajo občini, zadnja leta precej popravlja. Kljub temu pa izračunana primerna poraba v celoti še povsem ne pokriva višine dejanskih stroškov občin za izvajanje vseh zakonsko predpisanih nalog.

Dohodnina predstavlja temeljni vir financiranja nalog občine. Višina dohodnine, ki pripada občini, je posledica izračuna višine primerne obsega sredstev občine (POs). Merilo za ugotovitev prihodkov občine iz dohodnine za financiranje primerne porabe pa je primeren obseg sredstev (POs), ki ga izračuna ministrstvo, pristojno za finance, za posamezno proračunsko leto po enačbi:

$$\text{POs} = \text{Oi} \times \text{Po} \times (0,3 + 0,7 \times \text{Iro})$$

POs - primeren obseg sredstev;

Oi - število prebivalcev v občini;

Po - povprečna primerna poraba na prebivalca v državi izračunana po enačbi: $\text{Po} = \text{SPP}/\text{O}$, pri čemer je: SPP - skupna primerna poraba občin za posamezno proračunsko leto;

O - število prebivalcev v državi.

Iro - indeks raznolikosti občine, izračunan po enačbi: $\text{Iro} = \text{PPi}/(\text{Oi} \times \text{Po})$,

pri čemer je: PPI - primerna poraba občine za posamezno proračunsko leto.

V primeru, da znaša primeren obseg sredstev več kot primerna poraba, se občinam zagotovijo sredstva do te višine, v primeru, da je POs manjši od primerne porabe, pa se občinam sredstva ne znižajo.

Podatki, ki smo jih upoštevali pri pripravi predloga proračuna Občine Luče za leto 2023 so:

- znesek primerne porabe znaša 2.139.413 €;
- dohodnina, ki pripada občini 2.139.413€;
- izračunana pripadajoča finančna izravnava znaša 0 €;
- predvidena sredstva za uravnoteženje razvitosti občin v višini 586.280 €;
- ostali skupni prihodki občine Luče za leto 2023 (prihodki iz naslova pobranega nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, davki na dediščine in darila, davki na dobitke od iger na srečo, davki na promet nepremičnin, upravne in druge takse, požarne takse, prihodki od najemnin za stanovanja, poslovnih prostorov, najemnin za komunalno infrastrukturo, sofinanciranja skupnih služb, družinskega pomočnika...).

Nekatere pomembnejše (večje) postavke:

- 700020 – dohodnina (odstopljeni vir - glavarina) po podatku MF-ja – 2.139.413 €
- 703004 – nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča od fizičnih oseb – 9.500 €
- 703301 – davek na promet nepremičnin - od fizičnih oseb – 19.000 €
- 704700 – okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda – 27.000 €
- 704704 – turistična taksa – 25.000 €
- 704708 – pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest – 75.000 €
- 710302 – prihodki od najemnin za stanovanja – 25.000 €
- 710303 – prihodki od najemnin za opremo (komunalna infrastruktura) – 25.000 €
- 710304 – prihodki od drugih najemnin (najemnine ŠCL, najemnina Podhom) – 19.000 €
- 714105 – prihodki od komunalnih prispevkov – 9.000 €
- 740001 – prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije (pož. taksa, LAS projekti) – 60.000 €
- 740004 – druga prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo (sofinanciranje skupnih služb SAŠA, sofinanc. vzdrževanja gozdnih cest, subv. tržnih najemnin, javna dela...) – 16.000 €
- 740019 – Prejeta sredstva iz državnega proračuna za uravnoteženje razvitosti občin – 586.280 €
- Predvideno stanje sredstev na računu na dan 31.12.2022 je 1.366.989 €.

V letu 2023 ni predvideno zadolževanje.

Skupni planirani prihodki za leto 2023 znašajo 4.446.282 €.

PLANIRANI ODHODKI PRORAČUNA OBČINE LUČE ZA LETO 2023

Predlog proračuna Občine Luče za leto 2023 je uravnotežen, prihodki so enaki odhodkom. Skupni planirani odhodki tako znašajo 4.446.282 €.

TABELARIČNI PRIKAZ PLANIRANIH VEČJIH INVESTICIJ V OBČINI LUČE V LETU 2023:

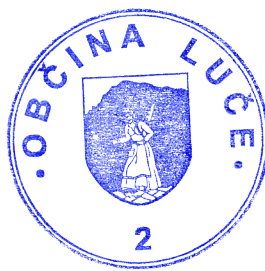
PODROČJE PORABE	Investicije 2023 (v €)
OBRAMBA IN UKREPI OB IZREDNIH DOGODKIH	21.000
Investicijska nabava gasilske opreme	5.000
Sofinanciranje izgradnje zajetij za požarno vodo	16.000
KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN RIBIŠTVO	150.000
Subvencioniranje investicij v kmetijstvo	70.000
Tekoče vzdrževanje gozdnih cest	80.000
PROMET, PROMETNA INFRASTRUKTURA IN KOMUNIKACIJE	520.000
Investicijska popravila mostov, brvi in ograj	10.000
Investicijska izgradnja podpornih zidov	30.000
Stroški za zaščitne obcestne ograje	10.000
Asfaltiranje občinskih cest	415.000
Postavitev informacijskih tabel na državnih in lokalnih cestah	38.000
Obnova avtobusne postaje v Podvolovljeku	6.000
Javna razsvetljava (novi luči pri Rogačkem mostu in pri Lekiču)	11.000
GOSPODARSTVO	255.000
Subvencioniranje investicij v malo gospodarstvo	60.000
Spodbujanje turistične dejavnosti (info table, fotobanka, promo materiali...)	35.000
Strategija razvoja turizma	12.000
Sofinanciranje LAS projekta 'Eko gajbica, prosim' (tržnica)	40.000
Sofinanciranje LAS projekta 'Vzpostavitev športno rekreacijske infrastrukture'	80.000
Sofinanciranje LAS projekta 'Mreža vodnih poti'	20.000
Sofinanciranje LAS projekta 'Za aktivnejši jutri'	8.000
VAROVANJE OKOLJA IN NARAVNE DEDIŠČINE	124.000
Nabava dehidratorja za čiščenje grezničnih vsebin	4.000
Sofinanciranje izgradnje malih čistilnih naprav	5.000
Novelacija projektov za izvedbo kanalizacije Boltinov travnik in Hrib	80.000
Ureditev parka ob Savinji s pešpotmi	10.000
Sofinanciranje zamenjave neekološkega ogrevanja	25.000
PROSTORSKO PLANIRANJE IN STANOVANJSKO KOM. DEJAVNOST	907.000
Priprava prostorskih dokumentov občine	60.000
Izdelava projektne dokumentacije (pločniki, parkirišče...)	20.000
Obnova vodovodnega omrežja Luče	15.000
Obnova stanovanj	15.000
Gradnja stanovanj	535.000
Nakup zemljišč in objektov (predkupna pravica, občinske ceste...)	262.000

ZDRAVSTVENO VARSTVO	193.000
Obnova in izgradnja prizidka zdravstvene postaje Nazarje	171.000
Sofinanciranje dodatnega programa Nujne medicinske pomoči	22.000
KULTURA, ŠPORT IN NEVLADNE ORGANIZACIJE	148.000
Obnova Tajčmanove hiše	65.000
Izdelava Monografije o Lučah	8.000
Fitness telovadnica	15.000
Obnova športnih igrišč (tartanska prevleka na sev. igrišču, asfalt na južnem)	60.000
IZOBRAŽEVANJE	100.000
Investicijski transfer OŠ za obnovo - fasada	100.000
Skupaj samo večje investicije:	2.418.000

Že samo večje investicije v letošnjem proračunu predstavljajo precej čez polovico celotnega proračuna, kar je zelo visok odstotek. Brez racionalnega načrtovanja to nikakor ne bi bilo mogoče.

Poleg zgoraj omenjenih večjih investicij bomo po sprejemu proračuna izvedli javne razpise za področje malega gospodarstva, kmetijstva, športa, kulture, ter sofinanciranja gradnje malih čistilnih naprav, sofinanciranje zamenjave neekološkega ogrevanja, kjer bodo občani lahko kandidirali za občinska sredstva po določenih namenih. Tudi v prihodnje nadaljujemo s sofinanciranjem izgradnje zajetij za požarno vodo.

Podrobnejše postavke predlaganega proračuna pa so razvidne iz priloženih planov prihodkov in odhodkov proračuna Občine Luče.

Občina Luče
župan
Klavdij Strmčnik

Priloge:

- Plan prihodkov proračuna Občine Luče
- Plan odhodkov proračuna Občine Luče
- Kadrovski načrt Občine Luče za leto 2023
- Predlog Odloka o proračunu Občine Luče za leto 2023